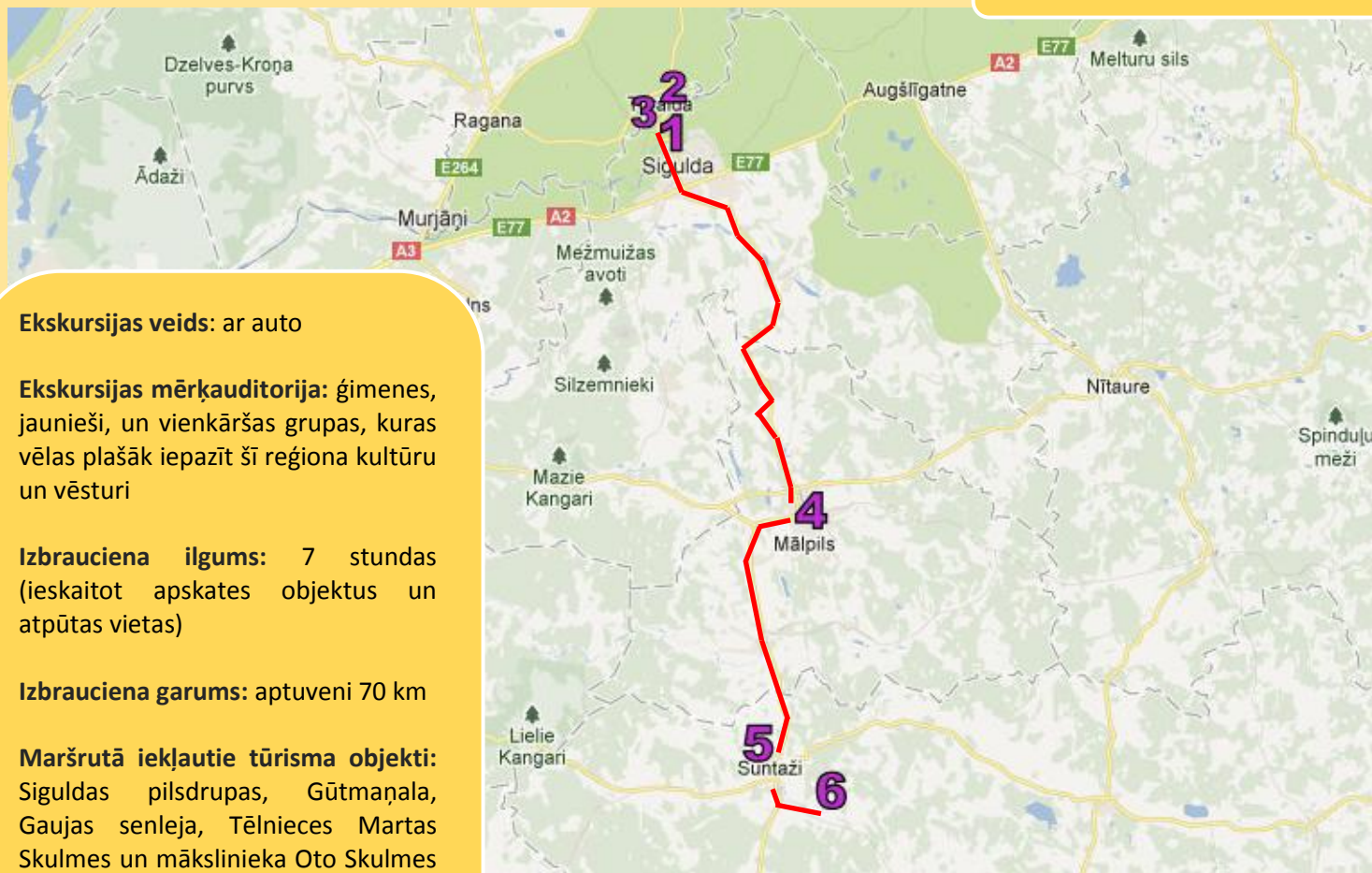

MARŠRUTS SIGULDA – OGRE

Maršrutu sāksim vienā no Latvijas skaistākajām pilsētām – Siguldā. Tā ir plaši pazīstama ar savām krāšņajām dabas ainavām. Tā atrodas Gaujas krastos, 53 km attālumā no Rīgas un 36 km attālumā no Cēsīm. Nozīmīgs Latvijas tūrisma centrs. Tās teritorija iekļauj arī senos Turaidas un Krimuldas centrus. Viena no latviskākajām pilsētām, iedzīvotāju skaits Siguldā pēdējos gados pieaug gan migrācijas, gan arī dabiskā pieauguma rezultātā. Siguldā var apskatīt ļoti daudz interesantus objektus, plaši pazīstamas ir **Siguldas pilsdrupas, Gūtmaņala** un **Gaujas senleja**. Tālāk no Siguldas dodamies uz Mālpili. Mālpilī nedaudz vairāk iepazīsim latviešu kultūru un tās slavenajām personībām. **Tēlnieces Martas Skulmes un mākslinieka Oto Skulmes piemiņas istaba** Mālpils pagasta Skulmju mājās atklāta 1982. gada 8. augustā, vēlāk izveidota arī piemiņas istaba aktierim Valentīnam Skulmem. Skulmju māju apkārtnē un netālu esošā Vilku grava aprakstīta Ivandes Kaijas romānā „Iedzimtais grēks”. Nākamā pietura pēc Mālpils ir Suntaži. Ievērojami objekti Suntažos ir Suntažu muižas pils, piemineklis «Svešumā dzītajiem» (1941. un 1949. gadā izsūtītajiem), piemiņas vieta «Eņģeļu bīrzs» (1905. gada revolūcijas upuriem) un publiskā observatorija. Noteikti ir jāapskata **Suntažu muižas pils**, jo tā noteikti pārsteigs ar savu skaistumu. Interesentiem ir iespēja arī ielūkoties zvaigznēs – **Suntažu publiskajā observatorijā**. Tālāk turpinām savu ceļu cauri Ogres galam uz Ogrī, kas ir maršruta galamērķis.

Maršruts kartē

Ekskursijas veids: ar auto

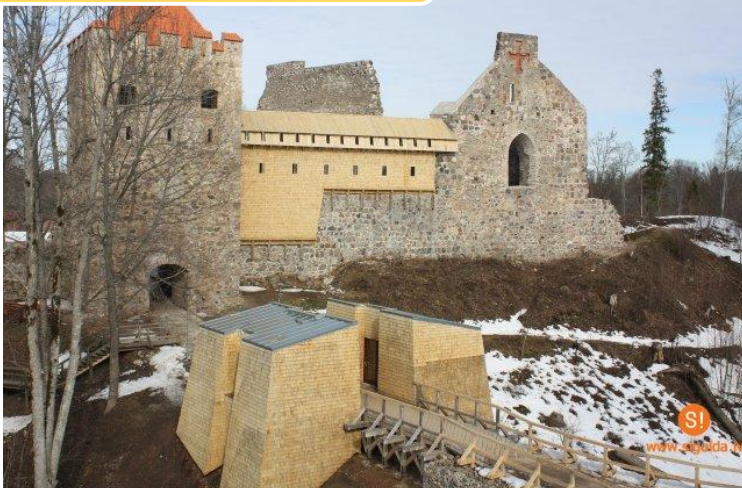
Ekskursijas mērķauditorija: ģimenes, jaunieši, un vienkāršas grupas, kuras vēlas plašāk iepazīt šī reģiona kultūru un vēsturi

Izbrauciena ilgums: 7 stundas (ieskaitot apskates objektus un atpūtas vietas)

Izbrauciena garums: aptuveni 70 km

Maršrutā iekļautie tūrisma objekti: Siguldas pilsdrupas, Gūtmaņala, Gaujas senleja, Tēlnieces Martas Skulmes un mākslinieka Oto Skulmes piemiņas istaba, Suntažu muiža, Suntažu publiskā observatorija.

Siguldas pilsdrupas

1207.gadā notika pirmā zemes dališana starp Rīgas bīskapu un vācu Zobenbrāļu ordeni. Rezultātā Ordenis saņēma zemes Gaujas kreisajā krastā un uzsāka Siguldas (Segewold) pils celtniecību. Sākotnēji tā bija castellum tipa cietoksnis ar kapelu, bet kad 1236.gadā pēc Zobenbrāļu sakāves varu pārņēma Livonijas ordenis, pils tika pārbūvēta konventa tipa celtnē. Siguldas pils savu uzplaukumu sasniedza 15.gs. Ap šo laiku celts pils četrstūrveida dienvidu vārtu tornis un tornis tilta galā. Poļu valdīšanas laikā 1582.g. un 1590.g.

Siguldas pilī tika veiktas revīzijas, kas konstatēja, ka pils atrodas sabrukuma sākumā. Pils vēl vairāk cieta poļu –zviedru karadarbībā 1601.-1621.g. Tā laika revīzijā teikts, ka pils vairs nav apdzīvota. Vairāk kā gadsimtu pēc Polijas – Zviedrijas cīņām – 1737.g. cariskās Krievijas valdīšanas laikā ķeizariene Anna pili uzdāvināja feldmaršalam Lasci. Bet no 1867.-1920.g. Siguldas muiža atradās kņazu Koroptkinu īpašumā. Siguldas pilsdrupu saglabāšanas darbus pirmais uzsāka Dmitrijs Kropotkins, bet, kad 19.gs. beigās pili mantoja kņaziene Olga Kropotkina, ārējā priekšpilī tika uzcelta jauna muižas ēka un vairākas saimniecības ēkas. Šajā laikā nostiprinot pilsdrupas, romantizēja vecos mūrus, izveidojot vairākas fantastiskas arkas kā nodevas tā laika modei. 1922.gadā muižas centru ieguva Latvijas rakstnieku un žurnālistu arodbiedrība. Pēc Otrā pasaules kara vecā pils atradās avārijas stāvoklī, tikai 1962.g. tika veikta ziemeļu torņa konservācija, bet pēc aptuveni desmit gadiem konservācijas un restaurācijas darbi norisinājās kapitula zāles un kapelas telpās. 1987.-1988.g. pils teritorijā tika veikti arheoloģiskie izrakumi, kurus vadīja N.Treijs, arheoloģiskā izpēte notika arī 1997. un 2000.g. Tomēr neskatoties uz jau veiktajiem Siguldas pils mūru nostiprināšanas un restaurācijas darbiem, joprojām nepieciešama steidzama pils mūru konservācija. Iekšējās priekšpils teritorijā iekārtota brīvdabas estrāde.

Apskatei – 45 minūtes

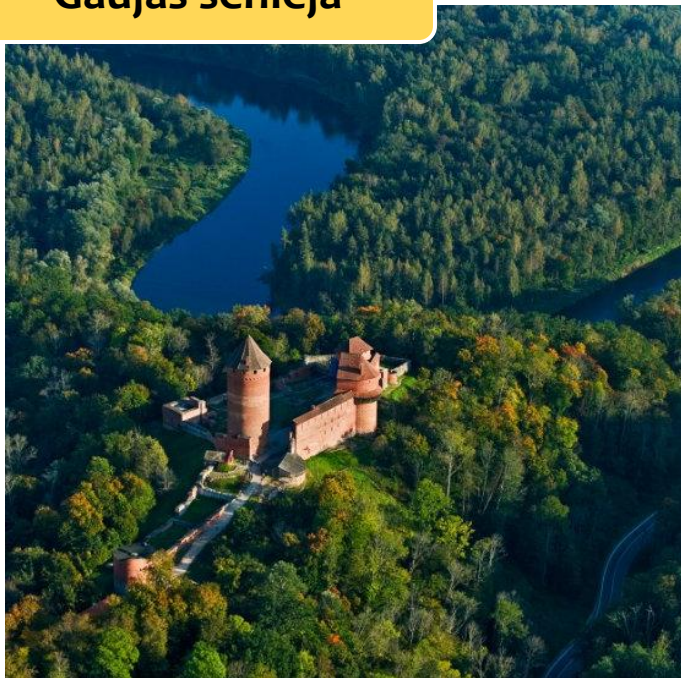
Gūtmaņala

Gūtmaņala ir viens no populārākajiem tūrisma objektiem Latvijā. Tā ir lielākā ala Baltijā — 18,8 m dziļa, 12 m plata, 10 m augsta (lielākā tilpuma ziņā (ap 500 m³), nevis dziļuma). Atrodas Siguldā, Gaujas senielejas labā krasta nogāzē. No Gūtmaņa alas iztek neliels strautiņš, kas netālu no alas ietek Gaujā. Ala sākusi veidojusies pēcdedus laikmetā pirms apmēram 10000 gadu sufozijas procesu ietekmē ūdeņiem iegrauzoties Gaujas svītas devona smilšakmeņos (vidusdevona augšdaļa vai augšdevona apakšdaļa).

Apskatei – 15 minūtes

Gaujas senleja

Gaujas senleja: teritorija Gaujas tuvumā no Abula ietekas (augšpus Valmieras) līdz Murjāņiem (iepretim Inčukalnam).

Gaujas senlejas dabas ainavu un resursu veidošanā galvenā nozīme ir pamatiežiem. Senleja pamatiežos iedziļinājusies visā tās garumā. Daudzās vietās pamatieži atsedzas tieši, citur tie pārklāti ar nobiru materiālu, taču vienmēr šie ieži nosaka dabas apstākļu raksturu ielejā - gan ielejas morfoloģiju, gan arī nogulumu litoloģisko sastāvu ielejas dibenā un nogāzēs. Gaujas ielejas un sāņgravu dziļie iegrauzumi pamatiežos atsedz pazemes ūdeņus, kas baro daudzus avotus, strautus un upes. Šie apstākļi ietekmē ielejas augšņu un veģetācijas segu.

Pēc pamatiežu ietekmes uz ainavām Gaujas

senleju var sadalīt trīs atšķirīgos posmos. No senlejas sākuma pie Valmieras aptuveni līdz Raunas ietekai (Cēsu apkārtnē) tā virzās pa devona smilšakmens un māla izplatības joslu. Ieleja tur maz likumota, vērsta dienvidu virzienā. Tās platums sasniedz 1 - 3 km, dziļums pakāpeniski pieaug no 20 līdz 40 m. Apkārtējie līdzenumi Gaujai šajā posmā dod tikai dažas sīkas kreisā krasta pietekas. Ielejas nogāzes ir saposmotas ar isām, līdz 1 km garām sāņgravām. Nogāzes apaugušas ar mētrāja vai damakšņa tipa priežu un priežu-egļu mežu, lēzenākās vietās tās klāj nogāžu zālāji.

Posmos, kur upe paskalo senlejas nogāzes, izveidojušies smilšakmens atsegumi - "ieži". Nelieli atsegumi redzami jau lejpus Valmieras. Sākot ar Līcu sanatoriju, lejpus Miegupes ietekas, vairākās vietās atsedzas augstas sarkanā un baltā smilšakmens kraujas, no kurām ievērojamākais ir Liepas iezis Gaujas kreisajā krastā un pazīstamais dabas aizsardzības objekts - Sietiņiezis upes labajā krastā.

Apskatei – 20 minūtes

Skulmju piemiņas istaba

Tēlnieces Martas Skulmes un mākslinieka Oto Skulmes piemiņas istaba. Tēlnieces Martas Skulmes un mākslinieka Oto Skulmes piemiņas istaba Mālpils pagasta Skulmju mājās atklāta 1982. gada 8. augustā, vēlāk izveidota arī piemiņas istaba aktierim Valentīnam Skulmem. Skulmju māju apkārtnē un netālu esošā Vilku grava aprakstīta Ivandes Kaijas romānā *Iedzimtais grēks*. Par Skulmēm un to skaisto apkārtni stāvajos Mergupes krastos vienmēr nenogurstoši rūpējas Ināra Skulme.

Apskatei – 20 minūtes

Suntažu muiža

Muižas apbūve pamatā veidojusies 18.gs.b.-19.gs.1.p., apbūves ansamblis veidots simetrisks ap parādes pagalmu, kuru noslēdz kungu māja. Tā celta 18.gs.b. un bijusi vienkārša ēka. 19.gs.v., sekojot jaunajām būvniecības un stila tradīcijām, tai abos galos uzcelti kvadrātiski neogotiski torņi ar zobinājumu noslēgumā, kā arī frontons un veranda. 1905.g. kungu māja nodega un 1909.g. to atjaunoja tās pēdējais īpašnieks barons fon Hanenfelds.

Ēkas plānojums mainīts un sākotnējā apdare

nav saglabājusies. Zālē apskatāma 19.gs.v. grezna podiņu krāsns.

1920. g. Suntažu muižas kungu ēkā iekārto Suntažu pamatskolu, kas 1952. g. pārtop par Suntažu vidusskolu. 1984. g. tai piecelta piebūve ar mācību kabinetiem un sporta zāli. Iekārtojot skolu, pils interjers stipri mainīts, taču skaistās zāles ar vienīgo saglabājušos podiņu krāsni, balkons ar kaltajām margām, daudzās kāpnes vēl nedaudz ļauj iztēloties 19. gs. rimto noskaņu.

Apskatei – 30 minūtes

Publiskā observatorija

Suntažu publiskā observatorija. Observatorijā var veikt vērojumus gan dienā, gan naktī, ja debesis neklāj mākoņi, nav miglas un nokrišņu. Daļējas mākoņainības gadījumā var vērot sauli un mēnesi, ja šie objekti ir redzami.

Papildus debesu novērošanai ir iespējams apskatīt arī meteorītu kolekciju, kā arī iepazīties ar novērojumiem izmantojamo tehniku un iegādāties savā īpašumā teleskopus.

Observatorijas darbinieki piedāvā arī saistošus un atraktīvus fizikas eksperimentus sadarbībā ar Aivi Meijeru.

Pirms dodieties uz observatoriju, noteikti

sazinieties ar observatorijas darbiniekiem, lai pārliecinātos, ka Suntažos debesis ir skaidras un observatorijas darbinieki neatrodas izbraukumā.

Apskatei – 1 stunda

Papildus informācija:

Siguldas tūrisma informācijas centrs, T. 67971335

Mālpils novada dome, T. 67970888

Suntažu pils, T. 65037216, 65037319

Suntažu publiskā observatorija, T. 29120445

Sagatavoja Ogres un Ikšķiles tūrisma attīstības aģentūra

Brīvības iela 12a, Ogre

Tālr.: 65071883, 29491685

info@latvijascentrs.lv

www.latvijascentrs.lv

